

Vršovice 13.2.2011

Pozdrav: Milé sestry, milí bratři, milí přátelé, směli jsme přijmout Boží pozvání, abychom se společně zastavili a naslouchali Božímu Slovu. A já nám všem přeji milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hospodin kraluje, plésej země a vesel se ostrovů všecko množství. Nebesa vypravují o jeho spravedlnosti, a slávu jeho spatřují všickni národové. Ž 97,1.6

Píseň: 625

Modlitba: Pane Bože, děkujeme, že nás nenecháváš v zajetí našich představ, našeho smutku, ale i naší pýchy. Vyznáváme, že ve chvílích plných síly podléháme pocitu, že všechno zvládneme, že Tě až tak nepotřebujeme. A pak, ve chvíli slabosti, najednou nejsme schopni zaslechnout Tvé Slovo.

Pane, děkujeme Ti, že to s námi nezvládáš. Že za námi znovu a znovu přicházíš a otevíráš před námi příběhy Tvých svědků a především - příběh svého Syna a našeho Spasitele Ježíše Krista. Děkujeme, že nás Tvé Slovo nenechává v klidu, ale nabourává naše jistoty ve chvílích plných sebevědomí a nabízí orientaci a útěchu ve chvílích zmateného tápání.

Děkujeme, že to smíme prožívat i dnes. Že i dnes tu jsi s námi a otvíráš nám nový, svůj pohled na naše životy i život společnosti kolem nás. Prosíme, aby tento dar směli prožívat lidé po celém světě. Amen.

Slovo dětem:

Píseň ze Zpívejte s námi: 1

Čtení: Dt 30,1-2.11-20

Píseň: 433

Text: 1K 2,6-9

Haleluja. Panovníku, chci ti mezi lidmi vzdávat chválu, mezi národy ti budu zpívat žalmy; vždyť tvé milosrdenství až k nebi sahá, až do mraků tvoje věrnost. Haleluja. Ž 57,10n

Text, který četla Daniela, je velice zásadní. Říkal jsem si - zase to nebude kázání, které toužím napsat. Úplně obyčejné, radostné, děkovné. Zase stojíme na křižovatce, zase jsou před nás předestřeny dvě cesty,

zase tu před sebou máme obraz, na kterém vidíme, kam až se člověk může dostat. Kam až můžeme zabloudit. „Mezi všechny pronárody, do kterých tě zapudí Hospodin, Tvůj Bůh.“

Čtu - nebo lépe - prokousávám se knihou, kterou jsem dostal od Daniely. Knihou od Jana Balabána „Zeptej se táty“. Je skvěle napsaná - a právě proto ta úzkost, která v ní je, nemilosrdně vtahuje čtenáře. Vyrovnávání se se smrtí a se životem. Ano, člověk se může dostat až někam daleko. Ještě krok a propadne se, ztratí, zmizí.

„Hleď, předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo.“ Vyber si.

Není to jednoduché uprostřed zmatku cest, které kolem sebe i v sobě vidíme. O to víc, že se v tom přestáváme orientovat. Vždy za námi může někdo přijít a říct - „to není tak jednoduché, musíš se na to dívat jinak, musel bys dlouho studovat, než bys vyslovil svůj názor, než bys učinil své rozhodnutí. Nic nevíš, tak mlč a poslouvej. Nemáš právo mluvit.“ Člověk a svět vyzývá, abychom vstoupili do školy, jejíž pravidla nám budou nadiktována.

Ano - zdá se, že do určité míry má tento důraz pravdu. Musíme se přece snažit poznávat podstatu věcí, jinak budeme snadno manipulovatelní. Jinak nemůžeme být oporou druhým lidem, nemůžeme být pro ně orientačním bodem. Cítím veliký tlak pokaždé, když začínám psát kázání - vím dost, abych mohl vůbec otevřít ústa? Tento tlak vlastní nedostatečnosti nás vede k orientaci podle lidí okolo nás, podle těch, kteří vědí víc. Naše rozhodování je určováno zvenčí.

A přece se dnešní texty odvažují radikálního prohlášení, radikálního vyznání. 1. čtení z knihy Deuteronomium je završením vyhlášením Zákona pro Boží lid. Pravidel pro orientaci v životě. Zcela zásadních - vždyť na přijetí těchto pravidel závisí budoucnost života. Na tom záleží, kde je naše budoucnost. To je židovská Tóra, to je učení. O Tóře vyznává žalmista, že je základem života. Je to odvážné tvrzení. Do všeho životního zmatku, ve kterém se obtížně orientujeme, do všeho shromažďování informací, abychom se dobře rozhodovali, přichází biblický svědek s tvrzením, že základem je přijetí faktu Boží aktivity v lidských životech, v celých lidských dějinách. Přijetí základního pohledu na život, ze kterého vyrůstá všechno ostatní.

Biblický svědek jde ještě dál. Do našich pocitů, že život není zvladatelný, protože nejsme schopni získat dostatek informací, shromáždit dostatek faktů, abychom se mohli správně rozhodovat, přichází s tvrzením:

»Tento příkaz, který ti dnes udílím, není pro tebe ani nepochopitelný, ani vzdálený. Není v nebi, abys musel říkat: "Kdo nám vystoupí na nebe, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?" Ani za mořem není, abys musel říkat: "Kdo se nám přeplaví přes moře, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?" Vždyť to slovo je ti velmi blízko, ve tvých ústech a ve tvém srdci, abys je dodržoval.«

Do všeho našeho zmatku a pochybností a obav vnáší naději. Vždyť i to úvodní slovo dnešního textu, ve kterém se ocitáme daleko mezi pronárody, utržení od kotvy, zmítání větrem, nemluví o možném návratu pomocí složitého studia všech možných nauk, o složitém poznávání podstaty všeho myšlení, ale o návratu do svého srdce. Tak bychom také mohli přeložit hebrejský výraz pro „rozpomenutí se v srdci svém“. Najednou se před námi otevírá pohled na život, který není zvládnutelný množstvím informací. A tak se můžeme nadechnout a vstupovat do života s odvahou a nadějí, protože máme jednu základní informaci - to Hospodin, Bůh Izraele je dárce života a také je tím, kdo svým jednáním určuje orientační body pro naše cesty.

Biblický svědek nepolemizuje s odborností v jednotlivých složkách lidského působení, pouze už před 2500 lety řekl to, co zjišťujeme čím dál víc uprostřed neskutečných vědeckých objevů, uprostřed lidského poznání, které ani nejsme schopni pojmut - potřebujeme se naučit žít. A to nás žádné poznání nenaučí. Cesta k životu není pouze pro specialisty - tu Pán Bůh nabízí každému z nás.

Ale - znamená to jít do školy. Do Boží školy. Ano, existuje tu Boží naděje uprostřed úzkosti, smutku, bezmoci, existuje tu Boží odpovídání na naše volání ve chvílích, kdy nevíme jak dál. Existuje Bůh, který přichází a nabízí cestu. Ale musíme se učit naslouchat je Slovu, musíme se učit rozpoznávat jeho znamení. »Tento příkaz, který ti dnes udílím, není pro tebe ani nepochopitelný, ani vzdálený. Není v nebi, abys musel říkat: "Kdo nám vystoupí na nebe, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?" Ani za mořem není, abys musel říkat: "Kdo se nám přeplaví přes moře, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?" Vždyť to slovo je ti velmi blízko, ve tvých ústech a ve tvém srdci, abys je dodržoval.« Ale musíme v pokoře přijmout skutečnost, že Pán Bůh nás předchází, že Ho nevládneme, ale on vlastní nás. To je škola pohledu na život, biblická abeceda, kterou máme otevírat, aby se nám otevřeli oči a uši. To je to, o čem mluví biblický svědek v textu, který jsme slyšeli:

„Hleď, předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo; když ti dnes přikazuji, abys miloval Hospodina, svého Boha, chodil po jeho cestách a dbal na jeho přikázání, nařízení a právní ustanovení, pak budeš žít a rozmnožíš se; Hospodin, tvůj Bůh, ti bude žehnat v zemi, kterou přicházíš obsadit. Jestliže se však tvé srdce odvrátí a nebudeš poslouchat, ale dáš se svést a budeš se klanět jiným bohům a sloužit jim, oznamuji vám dnes, že úplně zaniknete. Nebudete dlouho živi v zemi, kam přecházíš přes Jordán, abys ji obsadil. Dovolávám se dnes proti vám svědectví nebes i země: Předložil jsem ti život i smrt, požehnání i zlořečení; vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo a miloval Hospodina, svého Boha, poslouchal ho a přimkl se k němu. Na něm závisí tvůj život a délka tvých dnů, abys mohl sídlit v zemi, o které přísahal Hospodin tvým otcům, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, že jim ji dá.“

To je potřeba mít na paměti, když čteme dnešní text z Pavlova listu do Korintu - to je základ Pavlova myšlení. Odtud vycházel, když před korintskými otevírá konfrontaci Boží a lidské moudrosti. Pavel je i nás vede - stejně jako starozákonní svědek - do školy. Do školy Duchu Božího, který před námi bude otevírat Boží tajemství v Ježíši Kristu. Neznamená to, že bychom již neprožívali úzkost tak, jak ji mistrovsky zachytil Jan Balabán ve své knize. Budeme ji prožívat. Ale zároveň smíme vědět, že se nám na naší životní cestě budou objevovat orientační znamení. Ne proto, že bychom je mohli zahlédnout díky úrovni našeho poznání, ale z Boží milosti. Z Boží milosti v Ježíši Kristu. Nakonec dnes v dnešním kázání smíme přijmout radost a naději, výhled pro dny, které jsou před námi, pro události osobní i dění v tomto světě. „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.“ Z toho smíme a máme vycházet v našem rozhodování.

A tak se učme rozpoznávat znamení, která nám Pán Bůh připravil a připravuje. Učme se krůček po krůčku Boží, biblické abecedě života. Ne nadarmo vybrala na dnešní neděli církev do ekumenického lekcionáře dlouhý text Ježíšova kázání na hoře. Máme kde se učit. Pán Bůh nám k tomu dává své požehnání. Amen.

Píseň: Ž 119, 68-68

Přímluvná modlitba:

Ohlášky:

Poslání: Můj synu, na mé učení nezapomínej, ať tvé srdce příkazy mé dodržuje. Prodlouží ti dny a léta života a přidají ti pokoj. Ať tě neopouští milosrdenství a věrnost! Přivaž si je na hrdlo, napiš je na tabulku svého srdce. Tak najdeš milost a uznání v očích Božích i lidských. Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej. Poznávej ho na všech svých stezkách, On sám napřímí tvé stezky. Nebuď moudrý sám u sebe, boj se Hospodina, od zlého se odvrát.

Př. 3,1-7

Požehnání: Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce, ani za noci měsíc. Hospodin tě ochrání ode všeho zlého, On ochrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen. Ž 121,5-8

Píseň: 650